

Dien et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANGO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 16 NOVEMBER.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 15 November.

Heeft onze lezers bekend hoezeer de Puseyisten in vele opzichten, zelfs in vele uiterlijke zaken, tot het Katholicisme naderen. Voor de echte Anglikenen is zulks een gruwel; doch de Puseyisten zijn reeds vermogend genoeg om zich daaraan niet te storen, en drijven bijzonderlijk de vormen van hunne eeredienst moedig door. Tot staving daarvan vonden wij niet lang geleden in een Engelsch blad het volgend bericht nopens de inwijding der St. Barnabas-Kerk te Londen, door den Bisschop van Londen, waarvan de inkleeding even kluchtig als de inhoud verblijdend is. Het luidt aldus:

Eene Puseyistische Kerkwijdning.

»De vorige en het begin van deze week, is door het inwijden der nieuwe St. Barnabas-kerk van den heer Bennet, en door de ongewone daarbij plaats gehad hebbende plegtigheden merkwaardig geworden. Uit die inwijding werd aanleiding genomen tot het viere van een OCTAAF, d. i. een achtdaagsch feest. Of er nu een ander onderscheid bestaat tusschen dat tijdperk en eene NOVENE, welke mede een Roomsche tijdperk is, en of dit onderscheid grooter is dan dat tusschen de 8 en de 9, zulks zijn wij niet in staat te beslissen. In allen gevalle komt mijn heer Bennet zoo nabij aan een volkomen Papist, als de 8 aan de 9. [Wat zou de Voorzitter berispingen wel zeggen, indien hij wist dat OCTAAF even hard Roomsche is als NOVENE, en dat volgens Roomsche gebruik, de Kerkwijding juist een feest met een octaaf is?]

»Gedurende die acht dagen werd 11 maal het avondmaal gevierd en 16 maal gepredikt. [De predikanten worden allen opgenoemd; onder dezelve bevinden zich de Bisschoppen van Londen en Oxford, en de hoofden der Puseyisten, als Manning, Keble, H. Wilberforce, Mill en Pusey.]

»De voornaamste omstandigheden dezer gebeurtenis zijn echter die, welke zich het moeilijkst laten beschrijven; wij bedoelen die welke klaarblijkelijk de strekking hebben, om aan de Avondmaalviering van onze protestantische Kerk geheel en al dezelfde plaats aan te wijzen welke de Mis in het roomsche stelsel vervult. Daarop doelt bij voorbeeld de afscheiding en prachtige versiering van het Koor. De Kerk is goed en smaakvol gebouwd. Het schip, waartoe de plaats van het volk uitsluitend beperkt is, is zeer eenvoudig; het Koor daarentegen is schitterend versierd. Het ligt hooger dan het schip, en is door hekwerk van hetzelfde afgescheiden.

»Alzoo is de geestelijkheid van het volk afgescheiden, en plaatst zich in het heiligste deel der Kerk; aldaar wordt de Agenda gelezen en gezongen; het volk hoort zulks slechts door de openingen van het hekwerk. Boven op het hek staat een groot kruis; op het altaar staat een ander verguld kruis, tusschen twee groote kandelaars met brandende kaarsen. Van de eene zijde van het altaar staat een zetel voor den Bisschop met een prachtigen troonhemel daarboven. Doch men moet dit Koor zien, om er zich een denkbeeld van te kunnen vormen; wij kennen in Londen niets zoo prachtigs en van zooveel effect; uitgezonderd misschien de schitterendste tooneelen uit de Opera, en de versierselen in het Mishuis van St. George [de katholieke kathedraal].

»Men treedt het Koor binnen door twee koperen of vergulde deuren, die steeds zorgvuldig worden gesloten gehouden, zoo lang niet een der dienstdoende geestelijken in of uitgaat. Deze dienstdoende geestelijken droegen eene nieuwe soort van vierhoekige zwarte hoeden; dit geschiedde niet wegens de koude, want het was in het midden van Juni; maar het was eene onderscheiding tusschen het volk, dat in de Kerk met ongedekten hoofden moest staan. Wanneer een van deze geestelijken in het Koor trad, dan zag men echter dat zijn hoed nog een ander doel had, want hij nam hem daar terstond af en maakte voor het op het altaar geplaatste kruis eene buiging; zoodra hij het Koor verliet, zette hij zijnen hoed aanstonds weder op. [Onze lezers zullen in den vierhoekigen zwarten hoed, wel terstond de bij ons gebruyelijke bonnet herkend hebben.]

»Eene andere verdachte omstandigheid waren de Processiën. Toen de gemeente in de kerk vergaderd was, hoorde men in de verte zingen: het geluid kwam al

nader en nader, en eindelijk verscheen er eene lange Processie van koorzangers en geestelijken in koorkleedeh; aan het hoofd van den trein liep iemand, die het beeld van St. Barnabas vooruit droeg.

»Toen de Processie in het midden der kerk was aangekomen, werden de deuren van het koor geopend, en de aankomenden werden door het orgel en den zang der op het zangkoor verzamelde zangers begroet. De Processie trok het Koor binnen, de deuren werden weder gesloten, en de godsdienst begon.

»Naast de deur hangt eene lijst der in de kerk plaats hebbende goddienstocfeningen; bovenaan staat: »Het H. Sakrament zal iederen morgen ten 7 ure gevierd worden.« Wij behooven onze lezers niet te zeggen dat zulks eene trouwe nabootsing is van de dagelijksche vroegmis der Roomsche Kerk. Wij hebben van ooggetuigen, zeer in het oog loopende berigten vernomen, nopens de wijze waarop de bisschop van Londen sommige ceremoniën verrigtte, die voor hem geheel nieuw waren, doch die hem door den heer Bennet werden ingefluisterd. De gansche zaak moet beschouwd worden als eene treurige en verderfelijke toegevendheid van den Bisschop, jegens een stelsel, hetwelk hij niet billijken kan. [Dat stelsel, jegens hetwelk de Bisschop zulk eene treurige en verderfelijke toegevendheid bezigt, moet echter talloos vele aanhangers tellen; of overigens de Bisschop hetzelfde billijken kan, zulks dient hij zelf te beslissen.]

Met betrekking tot de bekende verklaring van d'Israeli, herinnert de *Times* dat de tegenwoordige onderkoning van Ierland niet de eerste is, die de stels der Iersche Bisschoppen erkend heeft, maar dat reeds in Januarij 1845, onder het ministerie Peel, die Prelaten officieel »Aartsbisschop van Armagh, Tuam« enz. zijn genoemd.

De Bisschop van Exeter drukt zich in zijn antwoord op een hem overhandigd anti-papistisch adres aldus uit:

»Of deze akte na al de veranderingen onzer constitutie door de nieuwere wetgeving, eene ingrijping is op de constitutionele regten en de soevereiniteit der kroon, gelijk gij het noemt, zal ik niet beslissen. Misschien bestaat er maar al te veel grond om te vreezen dat de veranderingen van onze grondwetten in de laatste jaren alle hindernissen voor zoodanige roomsche Bullen hebben opgeheven. Is dit nu het geval, dan past het aan 't Engelsche volk beter, zijne eigene veronachtzaming zijner gewichtigste belangen, waaraan het zich in weerwil van herhaalde waarschuwingen heeft schuldig gemaakt, te misprijzen, dan zich over te geven aan woedende, doch ijdele beschimpingen van den vijand, die zich de domheid van het Engelsche volk zoo goed heeft ten nutte gemaakt.«

De Bisschop van Bath en Wells, die door de *Times* beschuldigd wordt dat hij als Bisschop van Oxford werkelijk tot de uitbreiding van het Romantismus heeft bijgedragen, drukt zich op gelijke wijze uit, doch beveelt tevens dringend contraverspreken tegen Rome aan.

Men verneemt dat Mgr. Wiseman bij zijne aankomst te Londen zeer verwonderd was toen hij kennis kreeg van het schrijven, dat Lord John Russell aan den Anglikaanschen bisschop van Durham heeft gerigt. Kardinaal Wiseman kende namelijk de vroegere zoo vrijgevege denkwijze van den edelen Lord, aan wien hij nog zeer onlangs uit Weenen een vertrouwelijken brief geschreven heeft; en tot dusverre had hij nog geen het minst bericht ontvangen, waaruit het voornemen des eersten ministers tot het doen van zulk eene verklaring had kunnen blijken.

Het bezadigd publiek wordt meer en meer in het gevoelen versterkt, dat Lord John Russels taal geene andere uitwerking hebben zal dan de drijven van de heethoofdige Protestanten, die zich over 's Pausen handeling zoo gebelgd toonen, voor een oogenblik te vleien; doch dat de regering geenerlei maatregelen tegen den stap van Pius IX nemen zal, omdat zulks strijdig zijn zou met de vrijgevigheid der Engelsche wetten. Er zijn er evenwel die blijven beweren dat de regering,

haars ondanks, door de magtige anglikaansche partij zal worden voortgestuwd en gedwongen tot het voorstellen van eene wet tegen de herstelling der bisschoppelijke hiërarchie van de katholieke Kerk.

Eenige dagbladen hebben het willen doen voorkomen alsof de Kardinaal Wiseman met woordacht, in groote stilte, als om geen opzien te geven, te Londen was aangekomen. Dit is zeer onjuist. Vooreerst heeft Z. Em. de reis uit België derwaarts meer bespoedigd, dan aanvankelijk zijn doel schijnt geweest te zijn, en hierdoor verraste hij als het ware de werklieden in zijne nog onvoltooide woning. Maar er bestaat volstrekt geene reden waarom Z. Em. zijne komst voor het anglikaansch publiek zou verborgen houden. De godvruchtige en moedige Prelaat is bereid om elke hoer en vervolging af te wachten, die hem mogt worden aangedaan; immers hij ontvangt zijne sterkte van Hem, wiens Woord nimmer zal falen en die met Zijne Kerk zijn zal tot aan het einde der eeuwen.

Men leest in de *Constitutionnel*:

»De Italiaansche nationale leening, door Mazzini te Londen geopend, kon geene inschrijvers vinden, om de wereld-revolutie liep groot gevaar van haar bodem niet te kunnen bijeenkruigen. Toen heeft de slinkende Mazzini terstond gebruik gemaakt van de verbittering, die thans in Engeland heerscht tegen den Paus. Terstond nam hij na de Anglikenen in den arm, en veranderde den ouden titel *Italiaansche nationale leening* in dien van *Vereniging van het anti-pauselijk gewoontschap*, zoo als zij voortaan zal heten. De dwepers stellen er nu eene eer in om de inschrijving vol te maken, en hebben aan Mazzini reeds voorgesteld, in geheel Engeland eene penny-inschrijving te openen.

»Wanneer de groote raddraaijers der wereld de hoop veeiden om van de godsdienstige onverdraagzaamheid onderstand te verkrijgen, ten einde den opstand overal te ontketenen, wordt het dan niet hoog tijd dat de vrienden der orde de handen ineén slaan?

Wij hadden opgemerkt dat de *Nederlander* den brief over voorgewende vervolgingen der Protestanten op Madera van Gasparin had overgenomen uit het *J. d. Débats*, zonder zich om de kritiek van dat blad te bekommeren. Wij vroegen of hij die kritiek ignoreerde, omdat zij de waarde van dien brief deed dalen. In plaats van nu regstreeks op onze vraag te antwoorden, gaat de *Nederlander* haar ontkuiken. Zal hij nu ook nog gaan betwisten dat hij zijne lezers aangaande het artikel van het *Journal des Débats* in een geheel verkeerd denk heeft gebracht?

Wij vestigen de bijzondere aandacht onzer lezers op de heden bij onzen Uitgever verschijnende *Open Brief van een Katholijken Nederlander*, waarop wij nader zullen terugkomen. Inmiddels sporen wij al onze Lezers aan zich denzelven aan te schaffen en deszelfs lezing en verspreiding te bevorderen.

Z. M. heeft benoemd tot inspecteurs der *opvoeding* en domeinen de heeren J. Thierry de Bey, ontvanger te Maarssen en J. P. de Vassy, ontvanger te Eindhoven.

Ten gevolge van de aanmerkingen, door de afdeelingen der Tweede Kamer gemaakt op het wetsontwerp tot toekenning van pensioen aan drie leden der voormalige Eerste Kamer, is door de Regering een gewijzigd ontwerp aangeboden. Daarbij wordt nu alleen een pensioen gevraagd voor de heeren van Lynden van Lunenburg en Brugmans, en niet voor den heer Piepers. De reden dezer verandering ligt daarin, dat, terwijl laatstgenoemde, ingevolge de bestaande verordeningen, regt heeft op een pensioen, hetwelk de Koning hem kan verleen, zoodanig regt niet bestaat ten aanzien van de twee eerstgenoemden, en er alzoo ten minsten aanzien eene nieuwe wettelijke bepaling vereischt wordt.

Men wil weten, dat het ontwerp van wet, tot wijziging der wet op de burgerlijke pensioenen van 9 Mei

1846 (Staatsblad N°. 24), hetwelk in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal tot vele en gewichtige bedenkingen van verschillenden aard heeft aanleiding gegeven, van regeringswege zal worden ingetrokken, ten einde in nadere overweging te worden genomen.

Z. Exc. de minister van justitie heeft de collegien van administratie over de huizen van arrest te Sneek, Assen, Almelo en Winschoten doen aanschrijven, om de reeds sedert eenigen tijd in die huizen toegepaste afzonderlijke opsluiting van veroordeelde gevangenen, niet meer te doen plaats hebben, in afwachting dat eene transitoire wet, deze aangelegenheid betreffende, zal zijn tot stand gebragt, tenzij de gevangenen zelve eene afzonderlijke opsluiting mogten verlangen, hetgeen zij dan bij rekweste kunnen vragen. De minister heeft aanleiding tot deze aanschrijving gevonden in de gewichtige bedenkingen, welke hij onlangs aangevangen indienststelling van het cellulair ingerigte huis van arrest en justitie te Amsterdam zijn gerezen met opzigt tot de bevoegdheid, om de naar het bestaande wetboek van strafregt uitgesproken straffen op eene andere wijze uit te voeren dan in het stelsel van het regt ligt opgesloten. Z. Exc. moet erkennen, hoe nuttig en doelmatig de afzondering van misdadigers ook moge worden geacht, dat die thans op geene wettige gronden kan worden verdedigd, terwijl Z. Exc. zelfs den schijn van onwettigheid ten deze wil vermijden. (D. C.)

Wij vernemen, dat onderscheidene besturen van gemeenten geweigerd hebben de kosten van onderhoud voor bedelaars kolonisten te betalen, die in dezelve evenwel aanlastig zijn, en zulks op grond, dat de hier bedoelde kolonisten na gebedeld te hebben, bij geregteijk verzuim tot overbrenging naar eene der kolonien van weldadigheid verwezen, na volbrachte gevangenisstraf krachtens een koninklijk besluit voor rekening van hun ongetuigd domicilie zonder toestemming van hetzelfde, daarwaarts zijn overgebragt, welke overbrenging volgens hen, niet anders dan volgens eene wet voor rekening der gemeenten kan geschieden.

Vergaderingen der Provinciale Staten

In de zitting der Prov. Staten van Friesland van 12 Nov., is een aanvang gemaakt met de behandeling van het reglement van orde. Een amendement, strekkende om in de eerste vergadering een gebed te houden en daartoe het oude formulier te bezigen, werd na langdurige discussien verworpen met 27 tegen 11 stemmen. Een ander amendement tot opname in het reglement van het beginsel van de verdeling der vergadering in sectien werd, mede na uitvoerige beraadslagingen, met 34 tegen 4 stemmen aangenomen. Den 13den nov. het amendement meer in zijne bijzonderheden worden behandeld, zijnde daarbij tevens voorgesteld het beginsel van de verdeling der vergadering in sectien.

De vergadering der Provinciale Staten van Overijssel, die op den 13den Nov. (berigt van 13 November) deze week, zoo men meent, ten einde aan de discussien over de gemeentewet is veel tijd besteed. Het daarover uitgebragte rapport van de commissie heeft algemeene goedkeuring weggedragen; des niettemin zijn vele amendementen voorgesteld, waarvan slechts enkele zijn aangenomen. Gisteren heeft de vergadering der Staten het besluit genomen, dat de commissie van landbouw diende te worden opgeheven, en wel met 43 stemmen tegen 2, (twee leden der commissie, die ook in de Staten zitting hebben, de heeren Boessingh Udiuk en Kerkhoven hebben voor de opheffing gestemd).

Ter herinnering diene, dat de stakken van 10 en 5 cents naar de wet van 1816 geslagen, niterlijk tot en met Zaterdag den 18 dezer, nog kunnen worden ingewisseld.

s.GRAVENHAGE, 15 November. De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zullen morgen onderzoeken de wets-ontwerpen nopens de vestingen en de dadingen.

MAASTRICHT, 13 Nov. Onderscheidene togten hebben nu ten klaarste aangebond dat de reis van Luik naar Maastricht en v.v., met de schroefboot van den heer Wenmackers alhier, in minder dan 3 uren (2,45) verrigt wordt; zijnde deze uitkomst veel waard, wanneer men in aanmerking neemt, de bijna onoverwinnelijke hindernissen, die zich immer voor die reis langs de Maas opdoen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 13 Nov. In de heden gehouden zitting der Wergevende Vergadering zijn tot vice presidenten der Vergadering benoemd, de generaal Bedeau en de heeren Daru, Leon Faucher en Benoist d'Azy. Daarop werd met 12 tegen 12 stemmen aan den minister van binnenlandsche zaken een krediet van 400,000 francs toeestaan, ten behoeve der inrigtingen van weldadigheid. De vertegenwoordiger Antoine Toussret gaf vervolgens den wensch te kennen, dat de permanente commissie verslag zou geven van haar gehouden besturen. Hij werd hierin krachtig ondersteund door de Montagne. Hierdoor ontstonden vrij hevige discussien, waarbij de heer Barrot, uit naam der commissie, verklaarde, dat zij zich niet gehouden achtte aan het verzoek van den heer Toussret te voldoen. Eindelijk ging de Vergadering dien

aangaande met groote meerderheid over tot de orde van den dag.

De Linguy heeft zijn voorstel over de herziening der kieswet in het belang der eensgezindheid onder de gematigde partij ingetrokken. De commissie belast met het onderzoek van het gevraagde verlot in den Heer Cha-voix te mogen vervolgen, heeft dat verlot met 12 tegen 3 stemmen geweigerd.

De legitimisten tellen een van de hunnen onder de vier verkozen vice-presidenten t. w. Benoist d'Azy; de gen. Bideau behoort tot de derde partij; Leon Faucher en Daru zijn de tolken der parlementaire meerderheid; de bonapartistische partij is alzoo niet in het vice-presidentschap vertegenwoordigd.

De volgende nog niet vermelde of slechts even aangestipte punten uit de Boodschap van den President der Republiek zijn der vermelding alleziens waardig:

Binnenlandsche Zaken. — Een wetsontwerp zal bij u ingediend worden, tot hulpverleening aan die overblijfselen onzer legers van de republiek en het keizerrijk, die thans zonder bestaap zijn, omdat de politieke gebeurtenissen hen van hunne regten beroofd hebben; het is eener groote natie onwaardig, hen nog langer in gebrek te laten verkwijnen.

Financien. — Een oogenblik moest men gelooven, dat het budget van 1849, ter zake van omstandigheden, die niet konden voorzien worden op het oogenblik toen het aangenomen werd, een tekort van 300 miljoen francs zou opleveren. Ten gevolge van de toegenomen rijksinkomsten en van de op verscheidene diensten ingevoerde bezuinigingen, zal dat deficit, gelijk men thans stellig verzekeren kan, nagenoeg 100 miljoen minder bedragen.

Alles doet ons hopen, dat het voor 1850 verwachte deficit aanmerkelijke vermindering zal ondergaan en dat het tegen 1851 aangekondigde evenwigt, verwezenlijkt zal worden; de vooruitgaande opbrengst der indirecte inkomsten blijft voortduren; de negen eerste maanden van 1850, vergeleken tegen dezelfde maanden in het vorige jaar, wijzen eene vermeerdering aan van 28 miljoen.

Rust en orde hebben nog andere vruchten gedragen: de bij de spaarbanken sedert 1 Januarij dezes jaars ingebragte gelden, overtreffen de terugbetalingen met 69 miljoen francs.

Landbouw en koophandel. — Drie wetsontwerpen, uwer aandacht overwaardig, zullen eerlang bij u ter tafel gebragt worden; het eene heeft betrekking op de belangen van landbouw, handel en nijverheid, en ten doel den inkoop van actien der verschillende kanalen, ten einde de afvoer van de overvloedige wateren te verbeteren, bij u nu ingediend zijn. Het andere ontwerp zal eene algemeene regeling der pensioenen bevatten. Bij het derde zullen aan de Vergadering de middelen gevraagd worden om, ten dienste van eenen meer billijken omslag der grondbelasting, eene nieuwe schatting der grondrenten te doen plaats vinden.

De daling der graanprijzen heeft eene overeenkomstige depreciatie van het vee op de markten ten gevolge gehad. De regering zal geene middelen verzui- men om de veeteelt aan te moedigen, ook door talrijke tentoonstellingen van vee. De paardenfokkerij maakt overal verblijdende voortgangen; het getal paarden is toegenomen en hun prijs gestegen.

De toestand der fabrieken is in 1850 zeer verbeterd, zelfs bij vergelijking tegen 1849. De rapporteurs der kamers van koophandel stellen zulks in het licht. De lakens, wollen, linnen en katoenen stoffen, aarde- en glaswerk en artikelen van weelde hebben eenen gemakkelijken en voordeeligen afrek gevonden. Ook de zijde-fabricatie is met onverminderde levendigheid gedreven.

Openbare werken. — Onze politieke, handels- en nij-verheidsbelangen vorderen de zoo spoedig mogelijke voltooiing der spoorweglinien van Parijs naar Mar-seille, van Parijs naar Straatsburg, van Parijs naar Bordeaux, van het Westen en van het Centrum. Ter voltooiing van die groote werken zou de Staat nog voor 1 Januarij aanstaande 585 miljoen francs uit te geven hebben. Die last is te zwaar; door 70 miljoen sjaars er aan te besteden zou het werk nog 9 jaar duren. Wordt de spoorweg van Lyon geconce-deerd, dan krijgt de schatkist eene verligting van min-stens 260 miljoen, zoodat er nog 325 miljoen ten haren laste blijven en er 5 jaren voor de voltooiing dier groote werken zullen noodig zijn.

Justitie. — De aandacht der vergadering zal ingeroepen worden op wetsontwerpen, betreffende de rehabilitatie van veroordeelden, het te keer gaan van misdrijven, die in het buitenland door Franschen begaan worden enz.

De 6300 gevangenen in de bagnes te Toulon, Brest en Rochefort, bezwaren ons budget met een ontzaghe-lijken last, zinken steeds dieper in den pool der bedor-venheid en bedreigen voortdurend de maatschappij. Het is mogelijk voorgekomen om den dwangarbeid doelmati-ger, zedelijker en minder kostbaar, en tevens mensche-lijker te maken, door hem tot uitbreiding van de Fran-sche kolonisatie aan te wenden. Een wetsontwerp in dien geest zal u voorgelegd worden.

Eeredienst. — Na langdurige onderhandelingen met

den H. Stoel, heeft het departement van eeredienst de oprigting van bisschoppelijke zetels op Martinique, Guadeloupe en Réunion verkregen.

Oorlog. — Het effectief der landmagt, dat in Juni 1849 451,000 man infanterie en 93,754 man kavallerie bedroeg, is thans niet hooger dan 396,000 infanteristen en 87,400 kavalleristen; en het zal eerlang nog verder verminderd worden, zoo de politieke omstandigheden het veroorloven.

Marine. — De zeemagt bestaat thans slechts uit 125 vaartuigen, in stede van de 235, die nog in 1848 in werkelijke dienst waren. Zij zijn met 22,561 koppen bemand, in plaats van de 29,331, die op de lijsten van hetzelfde jaar voorkomen.

Het tegenwoordig effectief is ontoereikend voor de bescherming der Fransche belangen in alle wereldstreken.

Buitenlandsche aangelegenheden. — Sedert mijne vorige boodschap heeft onze buitenlandsche politiek in Italië een groot voordeel behaald. Onze wapen en werpen te Rome die woelige demagogie omver, die over het geheele Italiaansche schiereiland de zaak der ware vrijheid in de waagschaal had gesteld, en onze dappere soldaten hebben de hooge eer gehad, Pius IX op den zetel van den H. Petrus te herstellen. Het zal der partijzucht niet gelukken, dit gedenkwaardige voorval te verduisteren, dat eene roemrijke bladzijde in Frankrijks geschiedboeken zal blijven beslaan. Het voortdurende doel onzer pogin-gen is geweest, de vrijzinnige en menschlievende bedoe-lingen van den H. Vader te bevorderen. De pausselijke regering gaat voort in de uitvoering der beloften, ver-vat in het *motu proprio* van September 1849. Eenige der organieke wetten zijn reeds afgekondigd, en dit zal ook eerlang geschieden met die, welke de administra-tieve en militaire organisatie van den Kerkelijken Staat moeten voltooien. Het is niet overbodig te vermelden, dat ons leger, te Rome nog noodig ter handhaving van de orde, het ook is voor de instandhouding van onzen politieke invloed.

In overeenstemming met Engeland hebben wij onze zeemagt naar den Levant gezonden, om onze sympathie aan den dag te leggen voor de onafhankelijkheid der Porte, die zich wegens de kwestie der Hongaarsche en Poolse uitgeweken door Rusland en Oostenrijk be-dreigd achtte.

Toen Griekenland door Engeland in het naauw werd gebragt, boden wij onze goede diensten aan en hadden het genoegen, de aan het gouvernement van Athene gestelde voorwaarden te kunnen doen verzachten.

Wij hebben tot het sluiten van een nieuw verdrag van han-del en scheepvaart met Groot-Brittannie, eerlang op eene met de belangen van beide landen overeenkomstige wijze ten einde gebragt zullen worden.

Stotrede. — Het onveranderlijke rigtsnoer mijns poli-tieken levens zal onder alle omstandigheden zijn, mijn pligt te doen, niets dan mijn pligt.

Het is thans aan iedereen, uitgezonderd aan mij, ge-oorloofd, de herziening onzer grondwet te willen be-spoedigen. Zoo de constitutie feilen en gevaren in den boezem draagt, staat het u vrij, die den lande in het oog te doen vallen. Ik alleen, door mijnen eed gebon-den, blijf binnen de naauwkeurig afgeperkte grenspalen, die zij mij gesteld heeft.

Talrijke algemeene raden hebben den wensch naar de herziening der constitutie te kennen gegeven. Wat mij betreft, als verkozene des volks en alleen aan dat volk mijne magt ontleenende, zal ik mij altijd naar deszelfs wettiglijk uitgedrukten wil schikken.

Ik weet wel, dat de onzekerheid der toekomst veel bezorgdheid en tevens veel hoop verwekt. Maar laat ons allen die hoop weten op te offeren aan het vader-land en ons alleen met deszelfs belangen bezig houden. Zoo gij in deze zitting tot de herziening der constitutie besluit, zal eene constituerende Vergadering onze grond-wet komen veranderen en over het lot van het uitvoe-rend bewind beslissen. Zoo gij er niet toe besluit, zal het volk in 1852 plegtiglijk zijnen wil te kennen geven.

Maar welke ook de oplossing zijn moge, wij moeten een-stemmig zijn, opdat nooit herfstogt, noch twijfel over het lot eener groote natie beslissen. Wij moeten aan het volk het recht tot rust inboezemen door de kalme onzer beraadslagingen, en hetzelfde eerbied voor het regt inprenten door er zelf nooit van af te wijken.

Dan zal de vooruitgang der politieke zeden de belooning zijn voor het gevaar van instellingen, die in dagen van wantrouwen en onzekerheid zijn tot stand gebragt.

Weest verzekerd, dat mijne aandacht niet gespannen is op de vraag, wie Frankrijk in 1852 zal regeren, maar daarop, dat ik mijnen tijd besteden moge om dien overgang zonder beweging of onlusten te doen plaats vinden.

Ik heb opregtelijk mijn hart voor u opengelegd, mijne heeren: beantwoordt mijne openhartigheid door uw ver-trouwen, mijne goede bedoelingen door uwe medewer-king. — God zal het overige doen.

Het *Journal des Debats* prijst de Boodschap, welke, zegt hij, de zaak van de herziening der constitutie in

aan de presidiale magtsverlenging met de meest mogelijke gematigdheid en kieschheid behandelt.

De *Ordre*, de *Assemblée nationale* en de legitimistische dagbladen keuren de Boodschap volkomen goed.

De *Opinion publique* doet te regt opmerken, dat door deze nieuwe Boodschap, die van 13 October 1849 geheel ingetrokken en vernietigd wordt.

De dagbladen van het Elysée onderscheiden zich door eene zekere eigenaardigheid in hunne lofuiting. De *Constitutionnel* vindt de Boodschap grootmoedig, en tevens bezwarend voor de vijanden van den President.

De *Pouvoir* verklaart dat de Boodschap een beslissenden slag slaat, wegens de zelfverloochening, de openhartigheid en de eerlijkheid, die er in doorstralen.

De *Patrie* zegt dat het stuk meer is dan eene redevoering, namelijk eene belangrijke acte.

De *Siècle* verwondert zich dat de President, na Frankrijk doorreisde te hebben, in zijne Boodschap heeft kunnen zeggen, dat hij ieder voor zich gestemd gevonden heeft, uitgezonderd de nationale garde. De *National* merkt op dat de woorden van den President meer waard zijn dan zijne daden; maar, vraagt hij, wat zijn woorden? Deze beide bladen zijn echter genoeg bekend, zoodat het publiek weet wat ook hun oordeel waard is.

De *Univers* zegt dat de vorm van de Boodschap waardig en de inhoud allervoortreffelijkst is.

Kortom, bijna alle Parijsche dagbladen stemmen eenparig in met den lof, die aan de Boodschap van den President wordt toegekend; vooral wordt de zelfverloochening geprezen, die hij aan den dag legt en de wijze waarop hij, allen invloed der anarchie afschuddende, zich bij de meerderheid aansluit. Een dier bladen zegt dit aangaande nog het volgende: „Zoowel legitimisten als orleanisten en democraten, kortom, alle partijen erkennen de diensten in het stuk gelegen en bepalen er zich bij, acte te nemen van die beloften van zelfverloochening en getrouwheid aan de constitutie.

„De redevoering is meermalen door luide bravo's afgebroken en gevolgd door langdurige toejuichingen. Een herhaald handgeklap ging op uit het midden van dezelfde lieden, die weinige dagen geleden op het punt stonden om den generaal Changarnier te gelasten het Elysée te bestormen.

„Met het grootste ongeduld werd in de Boodschap eene uiteenzetting van de groote vraagstukken voor de toekomst verwoord. De groote vraagstukken van de toekomst, die de President heeft behandeld. Het is niet mogelijk meer zelfverloochening en bekwaamheid te vereenigen, of meer eerbied voor de wet te toonen en terzelfder tijd de Wetgevende Vergadering het veld ruimer te laten, indien zij besluten mogt hebben, den President den weg tot eene prerogative te openen, in een woord, om der constitutie een meer constitutioneel oorlog aan te doen. De regten van het uitvoerend bewind op het leger, zijn in het voorbijgaan duidelijk, doch niet bijzonder tact uiteengezet, en in enkele zinsleden gewaagt, de President met nadruk van zijne pligten.

Men verzekert dat de Boodschap, zoo als zij door den heer Baroche in de Vergadering is voorgelezen, door den President der Republiek zelve opgesteld en eigenhandig door hem geschreven is; zoodat hem alleen de eer toekomt van de schoone denkbeelden, die daarin zijn uitgedrukt. Gisteren ontving de President een aantal bezoeken van voornamelijk personaadjen, die hem over dat stuk hunne gelukwenschingen kwamen aanbieden. De Montagne heeft gisteren eene vergadering gehouden, om te raadplegen over de keus van een aanvoerder of president van die partij; het kwam echter niet tot eene beslissing. Michel van Bourges is nog een voornamelijk kandidaat der Montagnards, maar Mathieu de la Drôme, die eenigzins gematigder is, schijnt meer kans te hebben.

De generaal Nenmayer verlaat eerstdaags naar Nantes, waar hij zich met der woon wil vestigen.

Fransche handelaars, te Buenos Ayres gevestigd, hebben een adres aan de Vergadering ingediend, waarbij zij verzoeken, dat het verdrag Leprieux worde geconfirmeerd; daarentegen is uit Montevideo een adres aangekomen van den generaal Pacheco y Obez, waarbij de verwerping van het verdrag wordt aangeraden.

MADRID, 8 November. Men verwacht weldra in de stad den aanvang der discussie over de bevestiging. De kamer heeft heden haar bureau bepaaldelijk vastgesteld, en den heer Mayans met 187 van de 196 stemmen tot voorzitter verkozen.

De heer Madoz, die gisteren zijne demissie gaf als lid der kamer, is heden niet in de Vergadering verschenen.

ENGELAND.

LONDON, 13 November. De *Edinburgh-Current* wil weten dat Z. H. Pius IX ook Schotland met de herstelling van de bisschoppelijke Hierarchie der katholieke kerk heeft bevestigd, en dat land in zeven diocesen verdeeld heeft. Dit bericht niet geheel onwaarschijnlijk is, heeft het echter nog bevestiging noodig, vermits het van geene andere zijde voor als nog wordt medegedeeld.

— De katholieke bisschop van Northampton heeft aan de geestelijken en leken van zijne diocese, een rondgaanden brief gezonden, uitnuttend door bezadigheid en waardige taal, en waarin de beschuldigingen door de Anglikenen tegen de handeling des H. Vaders ingebracht, krachtig worden wederlegd. De Hoogw. Prelaat verzuimt niet de geestelijken en de geloovigen van zijn bisdom te vermanen tot geduld en moed, en om de hevige aanvallen hunner tegenstanders met koelbloedigheid te verdragen.

Aan het slot van dezen herderlijken brief wordt verordend, dat den eerstvolgenden Zondag in alle katholieke kerken een plechtig *Te Deum*, in de Latijnsche of Engelsche taal zal gezongen worden, gevolgd van het gebruikelijk gebed voor H. M. de koningin.

— De adressen aan de koningin en aan de Anglikaansche kerkvoogden, alsmede het houden van bijeenkomsten, alles met het doel om tegen den maatregel des H. Vaders te protesten, zijn steeds in vollen gang. Het zijn de Anglikaansche geestelijken, die het volk tot deze beweging het meest opzetten.

— Het schijnt dat men te Dublin voornemens is eene algemeene demonstratie te houden tegen hen, die het stadhouderschap van Ierland wenschen afgeschafte te zien. Er worden met dit doel reeds vele meetings gehouden.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 14 Nov. Men schrijft uit Dusseldorf, 13 Nov. Het wordt hier zeer levendig; door alle poorten ziet men de mannen van de landweer binnenrukken. Dusseldorf zal wellicht tot den 20sten, omstreeks 5000 man te huisvesten krijgen. De inkwartieringen worden geregeld naar den maatstaf van de belasting op het inkomen. Op 400 th. inkomen komt 1 man inkwartiering, en dit gaat progressief voort, zoodat de hoogst aangeslagene voor die belasting 45 man inkwartiering krijgt. De Lennep ongeregeldeheden zijn vreedzaam geschikt en de arbeiders zijn maandag weder aan het werk gegaan. De arbeidersvereniging is ontbonden en de troepen keeren terug naar Elberfeld.

— De hertog van Nassau heeft nog geen besluit genomen aan welke zijde hij zich zal scharen in geval van oorlog. Zulks zal waarschijnlijk afhangen van den loop, dien de zaken nemen zullen. Nassau telt 400,000 inwoners. Zijn Bonds-contingent bedraagt 4039 koppen.

— Men schrijft uit München 10 Nov., dat Koning Otto zijne afreize nog verschoven heeft. Alle regimenten hebben hunne verlofgevers opgeroepen.

— Men schrijft uit Karlsruhe 12 November. Het is nu bepaaldelijk beslist dat alle Pruisische militairen uit Baden worden terug getrokken.

— Men schrijft uit Fulda 12 Nov. Generaal v. d. Gröben heeft wegens de door Pruisische fusiliers veroorzaakte botsing bij Bronzell een brief van verontschuldiging aan vorst Thurn en Taxis gerigt: Na den aftogt van ons korps zullen uit Schweinfurt Oostenrijksche regimenten als reserve in Fulda binnenrukken.

— Men schrijft uit Kassel 12 Nov. Het is nog onzeker of de Beijersche kwartiermakers hier zullen binnenrukken. Gisteren middag waren zij nog niet te Herzfeld, doch wel te Breitenbach in het Hartzgebergte. De nog hier liggende Pruisen zullen wel niet eerder vertrekken, voordat zij het bericht van de nadering der Beijerschen zullen ontvangen hebben.

— Men schrijft uit Mainz 13 Nov. Zoo even ontvingen wij brieven uit Hanau, waarin ons gemeld wordt, dat de Bondsstroepen reeds in Kassel zijn binnengerukt.

— Men schrijft uit Kassel, 13 Nov. Het comité uit de Stenden heeft gisteren eene nieuwe aanklagte tegen den distrikts directeur Ungewitter te Fritzlar ingesteld, omdat hij de onder hem geplaatste ambtenaren bevolen en zelfs met straffen bedreigd heeft, zegels uit te geven.

— Men leest in de *Nat. Zeit.* dat verscheidene conservatieve afgevaardigden hebben verklaard het ministerie niet te kunnen ondersteunen, zoo lang de minister van koophandel v. d. Heydt daaraan bleef deel nemen.

— Te Karlsruhe is op nieuw de verlenging van den staat van beleg voor den tijd van vier weken afgekondigd.

WEENEN, 12 Nov. Graaf Dönhof moet van Berlijn beslissende en dat wel aannemelijke voorstellen gebragt hebben, zoodat men hier vredelievende vooruitzichten heeft. Ook de *Oesterr. Corr.* bevestigt het dat volgens geloofwaardige berichten de houding van Oostenrijk te Berlijn eenen geest van billijkheid en matiging ontmoet.

— De verklaring van de *Wiener Zeitung* dat een oorlogszuchtig artikel in de *Oesterr. Corr.* niet van de regering uitging, ja door haar werd afgekeurd, heeft op de bevolking een geruststellenden invloed uitgeoefend.

— Men schrijft uit Konstantinopel, 2 Nov. Te Aleppo heeft een opstand tegen de Christenen plaats gehad, waaraan een groot aantal hunner vermoord en in de wijk der Franken verwoestingen zijn aangerigt, terwijl de Turksche militairen er werkeloos aanschouwers bij bleven.

ITALIE.

Het *Giornale di Roma* van 4 November deelt in zijn officieel gedeelte eene kennisgeving mede, houdende het resultaat der amortisatie van de papieren munt der voormalige republiek, van 29 September tot 31 October jl. In die maand zijn verkocht 6,007 certificaten der nieuwe leening, voor welke is gestort eene som van ruim 1 miljoen 276,000 guldens (510,505 scudi). Voor deze zelfde som zijn in de maand October republikeinsche muntbiljetten ingetrokken en verbrand.

De Koning van Sardinië heeft het ontslag van den minister Mameli aangenomen. De berichten aangaande den persoon, die hem zal opvolgen, loopen verbaazend uiteen.

De vertegenwoordigers Eleva en San Marsano hebben hun ontslag aan de Kamer ingediend, doch deze heeft dit niet aangenomen.

BELGIE.

BRUSSEL, 14 November. In den Senaat werd gisteren een adres van rouwbeklag aan den koning aangenomen, wegens het afsterven van H. M. Daarna werden commissien benoemd tot het onderzoek der voor te dragen begroefings-wetten.

In de Kamer van Afgevaardigden heeft de heer Verhaegen gisteren het presidentschap met eene aanspraak aanvaard. De heeren Delchaye en Delfosse zijn voorts tot vice-presidenten, en Tkindt-de Naeyer, Alph. van den Peereboom, De Perceval en Anstien tot secretarissen herkozen. Graaf Baillet en Thieffry zijn herkozen als questors. De vergadering benoemt eene commissie voor het opstellen van een adres van rouwbeklag aan den koning. De wettigheid der verkiezing van den heer Desmazières door het kiescollege van Dixmude wordt betwist en geeft aanleiding tot eenige discussie.

— Eenige inwoners van Charleroi hebben zich vereenigd om gezamenlijk twee fraaije ossen te koopen en voor eigen rekening te doen slachten. Het vleesch kostte hun thans, na betaling van alle lands- en stedelijke regten, 11 cents, en dat van mindere hoedanigheid 9 cents de 5 Ned. ons.

STADSNIEUWS.

In de 212de Staats-Loterij, zijn in de 36 Klasse bij de 4de Trekking prijzen van f 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 5212 f 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 13 November.

ONDERTROUWD (14 Nov.): C. G. Folmer met J. Jansen. — A. F. Zürcher met M. M. C. van den Burg. GETROUWD (14 Nov.): J. P. Heije met M. M. van Voorst. — J. T. A. Schuiver met T. P. M. Boothaan. — M. E. Amneveld met W. H. van Ophoven. — J. A. van Morgen met C. J. J. Suden. — A. J. de Groot met A. A. Sieberg. BEVALLEN (13 Nov.): R. Orobio de Castro, geb. Sarphati, Z. — M. P. C. Jacobi, geb. Rompelman, Z. OVERLEDEN (9 Nov.): H. A. C. Sander, 31 j. — (11 Nov.): Neeltje Burk, 76 j. — (12 Nov.): Kind van H. Volkerink, 2 j. — (13 Nov.): C. W. Witsen Elias, 27 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 14 November.

De gisteren avond geveilde 1014 balen beschadigde ongepelde Java Rijst, zijn in verhouding der gezonde waarde van f 8 tot 8½ verkocht.

Heden zijn ter beurze verkocht 300 cer. Cuba Tabak, onlangs alhier aangevoerd, prijs geheim.

ROTTERDAM, 14 Nov. De heden in veiling geweest zijnde 109 pakk. Russisch Paardenhaar zijn opgehouden, doch daarna grootendeels uit de hand tot geheime prijs afgedaan.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 13 Nov. Tarwe zonder verandering verkocht: 121 & b. Roels f 202; 126 & m. d. d. f 270; 126 & j. Groning. f 220.

Rogge tot ruim vorige prijzen, met goeden handel, verkocht: 120, 121 & Pruis. f 169, 170; f 18 & Memel f 162; 113, 115 & Gedroogde f 144, 149.

Garst prijshoudend; f 14, 115 & Deens. f 142, 144.

Haver en Boekweit zonder handel.

Raapolie het Ned. vat op 6 weken f 364; Lijnolie f 35; Hennepolie f 37; Raapolie Vliegend f 354; p. p. Mei f 354; f 354; Sept. f 354; Dec. f 354; Lijnolie Vliegend f 34; Hennepolie f 36.

Braine Lever-Traan per Ton f 44.45. Blanke dito dito f 47.

Rondvisch, Keulsche sortering de 190 Ned. f 20. Petersb.

Gele Kaarsentalk, per 50 & f 25. dito Zeepstalk f 24. Amsterd.

Smeer f 24. Raapkotken de 1040 f 58.54. Lijnkoeken de 104

f 8.10. Stijfsel de 50 Ned. f 12.

ROTTERDAM, 14 Nov. 158/2 & n. Boren f 245, 246.

Gerst. 110/2 & grove Deens. f 150.

SCHIEDAM, 14 Nov. Gerst: 129/2 & Liban f 138 6/w.

Montwijn per Ned. vat zonder fast f 11.00; Janwer f 14.50; Amst. Proef f 15.75; zonder de belasting.

LONDE, 13 Nov. SUGAR. De prijzen der W. I. soorten hebben niet gevarieerd; maar de omzet heeft zich bepaald tot 300 vaten.

KOFFIE. De houders schijnen niet geneigd om tegen lagere prijzen af te geven en hebben weinig aan de markt gebragt. Over het algemeen blijft de handel beperkt.

